

**Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja**

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

MATEMATIKA

viša razina

MAT A D-S002

12

Matematika

I. Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obavezno ih prepisite na list za odgovore plavom ili crnom kemijskom olovkom.

U zadacima od 1. do 10. točan odgovor donosi jedan bod, a u zadacima od 11. do 15. dva boda.

1. Koja je od navedenih tvrdnji istinita?

A. $-1.5 \in \mathbf{Z}$

B. $\sqrt{2} \in \mathbf{Q}$

C. $\frac{1}{2} \in \mathbf{R}$

D. $\pi \in \mathbf{N}$

- A.
- B.
- C.
- D.

2. Mjera kuta je 162° . Koliko je to radijana?

A. $\frac{9\pi}{10}$

B. $\frac{10\pi}{9}$

C. $\frac{9\pi}{20}$

D. $\frac{20\pi}{9}$

- A.
- B.
- C.
- D.

Matematika

3. Koje je rješenje jednadžbe $x - [3x - (5 + x)] - 8 = 3(x + 2) - 1$?

A. -3

B. -2

C. $\frac{3}{2}$

D. $\frac{4}{3}$

- A.
- B.
- C.
- D.

4. Duljine stranice trokuta ABC su $a = 12$ cm i $c = 9$ cm, a kut između njih je $\beta = 82^\circ 17'$.
Kolika je duljina stranice b ?

- A. 14 cm
- B. 14.5 cm
- C. 15.5 cm
- D. 16 cm

- A.
- B.
- C.
- D.

5. Točka $S(-2, 3)$ je središte kružnice koja prolazi ishodištem koordinatnoga sustava.
Kako glasi jednadžba te kružnice?

- A. $(x + 2)^2 + (y - 3)^2 = 13$
- B. $(x + 2)^2 + (y - 3)^2 = 5$
- C. $(x - 2)^2 + (y + 3)^2 = 13$
- D. $(x - 2)^2 + (y + 3)^2 = 5$

- A.
- B.
- C.
- D.

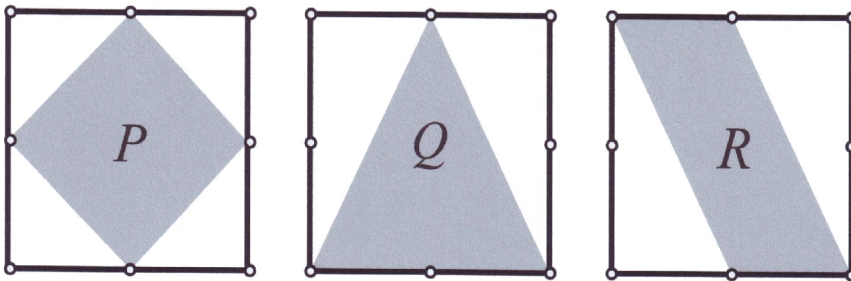
Matematika

6. Pri penjanju na neku planinu izmjereno je da na svakih 100 metara visine temperatura zraka pada za 0.7°C . Na vrhu planine temperatura je iznosila 14.8°C . Istodobno je bila 26°C pri tlu na 0 m nadmorske visine. Kolika je visina te planine?

- A. 1500 m
- B. 1600 m
- C. 1700 m
- D. 1800 m

- A.
- B.
- C.
- D.

7. Na slikama su tri sukladna kvadrata s označenim polovištima stranica.

Koji odnos vrijedi za površine P , Q , R osjenčanih likova?

- A. $P < Q = R$
- B. $P < Q < R$
- C. $P = Q < R$
- D. $P = Q = R$

- A.
- B.
- C.
- D.

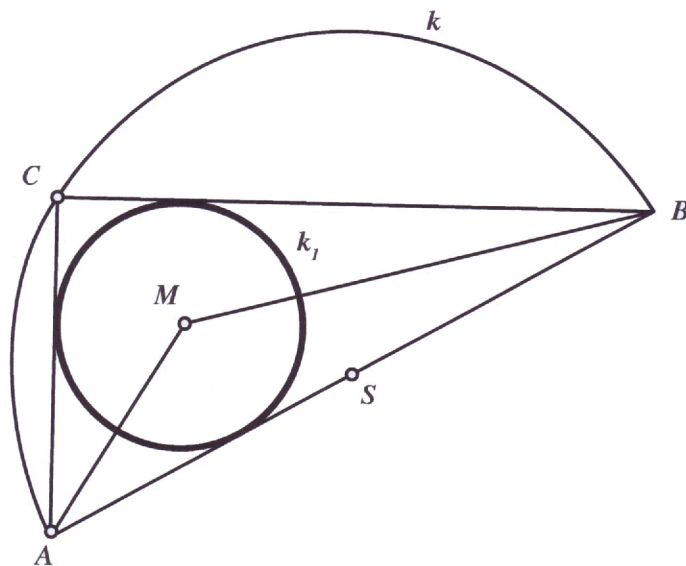
Matematika

8. Koji je skup domena funkcije $f(x) = \log(2x + 4)$?

- A. $\mathbb{R} \setminus \{-2, 0\}$
- B. $\langle -\infty, -2 \rangle$
- C. $\langle -2, +\infty \rangle$
- D. $\mathbb{R} \setminus \{-2\}$

- A.
- B.
- C.
- D.

9. Promjer kružnice k hipotenuza je trokuta ABC . U trokut ABC upisana je kružnica k_1 sa središtem M .

Kolika je mjera kuta AMB ?

- A. 120°
- B. 125°
- C. 130°
- D. 135°

- A.
- B.
- C.
- D.

Matematika

13. Što je rezultat sređivanja izraza $\left(\frac{1+a^{-1}+a^{-2}+a^{-3}}{a} - \frac{1}{a-1}\right) : \frac{a}{1-a^3}$ za $a \neq 0, 1$?

A. $\frac{a^2+a+1}{a^5}$

B. $\frac{a^2-a+1}{a^5}$

C. $\frac{a^5}{a^2+a+1}$

D. $\frac{a^5}{a^2-a+1}$

- A.
- B.
- C.
- D.

14. Puna metalna kocka brida a pretopljena je u kuglu. Koliki je promjer te kugle?

A. $0.98a$

B. $1.24a$

C. $1.33a$

D. $1.64a$

- A.
- B.
- C.
- D.

15. Uz koji uvjet za realni broj $m \neq 0$ jednadžba $m \sin x - 1 = 0$ ima rješenja?

A. $m \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$

B. $m \in \mathbf{R} \setminus [-1, 1]$

C. $m \in \mathbf{R} \setminus \langle -1, 1 \rangle$

D. $m \in [-1, 1] \setminus \{0\}$

- A.
- B.
- C.
- D.

Matematika

II. Zadaci kratkih odgovora

U sljedećim zadacima upišite odgovor na predviđeno mjesto plavom ili crnom kemijskom olovkom. Za račun rabite list za koncept. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

16. Izračunajte $36^{\frac{1}{2}} + 27^{\frac{2}{3}} + 9^{-\frac{1}{2}}$ i rezultat napišite kao razlomak.

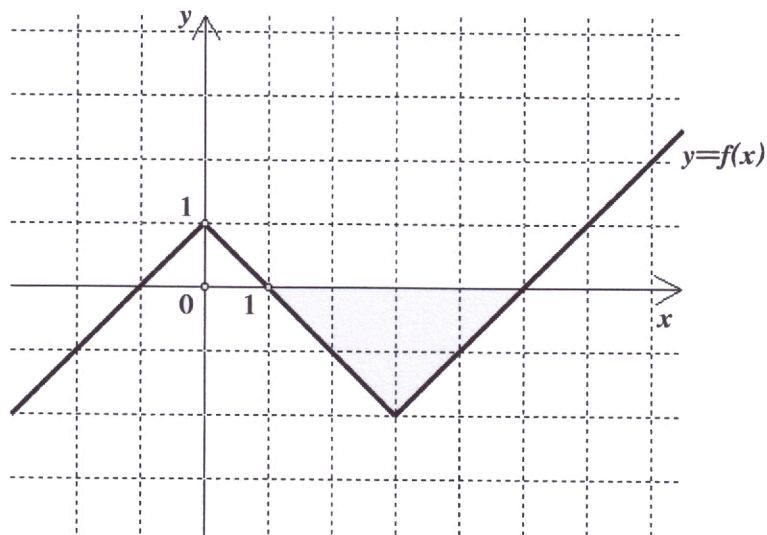
Odgovor: _____

0
1

bod

17. Na slici je graf funkcije f .

U istome koordinatnome sustavu nacrtajte graf funkcije g takve da je $g(x) = f(x) + 1$.

0
1

bod

Matematika

<p>18.1. Odredite koeficijent smjera (nagib) pravca $\frac{x}{-2} + \frac{y}{3} = 1$.</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>18.2. Zadana je točka $A(1, 2)$ i usmjerena dužina $\vec{AB} = 4\vec{i} - 4\vec{j}$. Odredite jednadžbu pravca kojemu pripada ta dužina.</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>19.1. Odredite zbroj rješenja jednadžbe $x^2 + x - 6 = 0$.</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>19.2. Napišite oba rješenja jednadžbe $\left \frac{2x-1}{5} \right = 1$.</p> <p>Odgovor: $x_1 =$ _____, $x_2 =$ _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
MAT A D-S002	 02

Matematika

<p>20.1. Neka je $z = 3 + 2i$. Koliko je $(iz\bar{z})^4$?</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>20.2. Kompleksan broj $z = 2i$ prikažite u trigonometrijskome obliku.</p> <p>Odgovor: $z =$ _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>21. Škola je za odlazak svojih 708 učenika na izlet osigurala 15 autobusa. Neki su autobusi imali 52, a neki 43 sjedala. U svim autobusima sva sjedala bila su popunjena i na svakome je sjedio samo jedan učenik.</p> <p>21.1. Koliko je bilo autobusa s 52 sjedala?</p> <p>Odgovor: _____</p> <p>21.2. Koliko je ukupno učenika prevezeno autobusima s 43 sjedala?</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p> <p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>MAT A D-S002</p>	 <p>02</p>

Matematika

<p>22.1. Riješite nejednadžbu $x^2 + 7x + 12 \geq 0$. Rješenje zapišite pomoću intervala.</p> <p>Odgovor: _____</p> <p>22.2. Neka je a zadani realni broj.</p> <p>U sustavu jednažbi $\begin{cases} 2x + 3y = a \\ x + 2y + 2a = 0 \end{cases}$ odredite nepoznanicu y.</p> <p>(U rješenju će se pojaviti broj a.)</p> <p>Odgovor: $y =$ _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p> <p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>23.1. Pojednostavnite $\sin(3960^\circ + \alpha)$.</p> <p>Odgovor: $\sin(3960^\circ + \alpha) =$ _____</p> <p>23.2. Koje je rješenje jednažbe $\sin(x - \pi)\sin(x + 2\pi) = 3\cos(x + 3\pi)\cos(x - 4\pi)$ iz intervala $\left[\frac{\pi}{2}, \pi\right]$?</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p> <p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
MAT A D-S002	 02

Matematika

<p>24.1. U aritmetičkome nizu $-12, -5, 2, \dots$ odredite zbroj prvih 50 članova.</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>24.2. Tri pozitivna broja čine geometrijski niz. Umnožak prvoga i trećega člana je 1.44. Koji je drugi član toga niza?</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25.1. Parabola zadana jednađbom $y^2 = 2px$ prolazi točkom $T(3, 3)$. Odredite p.</p> <p>Odgovor: $p =$ _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25.2. Parabola je zadana jednađbom $y^2 = 12x$. Kolika je udaljenost fokusa te parabole od pravca $y = 2x + 5$?</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25.3. Parabola zadana jednađbom $y^2 = 2px$ ima fokus $F(1, 0)$ i prolazi točkom $A(x, -3)$. Odredite jednađbu tangente na tu parabolu u njezinoj točki A.</p> <p>Odgovor: _____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

Matematika

26. Povećanje troškova života u travnju u odnosu na ožujak je 4.2%, a u svibnju u odnosu na travanj je 3.5%. Koliki je postotak povećanja troškova života u svibnju u odnosu na ožujak?

Odgovor: _____ %

Povećanje troškova života u listopadu u odnosu na rujan je 3.8%. Za koliko bi se posto morali smanjiti troškovi života u studenome da bi se vratili na stanje u rujnu?

Odgovor: _____ %

0
1
2

bod

27. Riješite nejednadžbu $\log_2(x-1) + \log_2(x-3) \leq 3$.
Rješenje zapišite pomoću intervala.

Odgovor: _____

0
1
2

bod

Matematika

28. Kabelska televizija započela je s radom. Pokazalo se da su prve godine rada broj njezinih korisnika K i broj mjeseci t od početka emitiranja povezani formulom

$$K = \frac{20\,000(4t+1)}{t+1}.$$

- 28.1. Koliki je broj korisnika bio u trenutku početka rada ove kableske televizije?

Odgovor: _____

- 28.2. Nakon koliko je mjeseci broj korisnika bio 70 000?

Odgovor: _____

- 28.3. Napišite formulu ovisnosti broja mjeseci o broju korisnika.
(Izrazite t pomoću K .)

Odgovor: _____

0
1

bod

0
1

bod

0
1

bod

Matematika

III. Zadatci produženih odgovora

Riješite zadatke 29. i 30. i napišite postupak rješavanja plavom ili crnom kemijskom olovkom. Prikažite sav svoj rad (skice, postupak, račun). Ukoliko dio zadatka riješite napamet, objasnite i zapišite kako ste to učinili. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

29.1. Zadana je funkcija $f(x) = -\frac{1}{4}(x^2 - 16)(x + 1)$.

29.1. Odredite koordinate sjecišta grafa funkcije s osi apscisa.

Odgovor: _____

0

1

2

3

bod

Matematika

29.2. Derivirajte funkciju f .

Odgovor: _____

0
1

29.3. Odredite interval/intervale **rasta** funkcije f .

bod

Odgovor: _____

0
1
2

bod

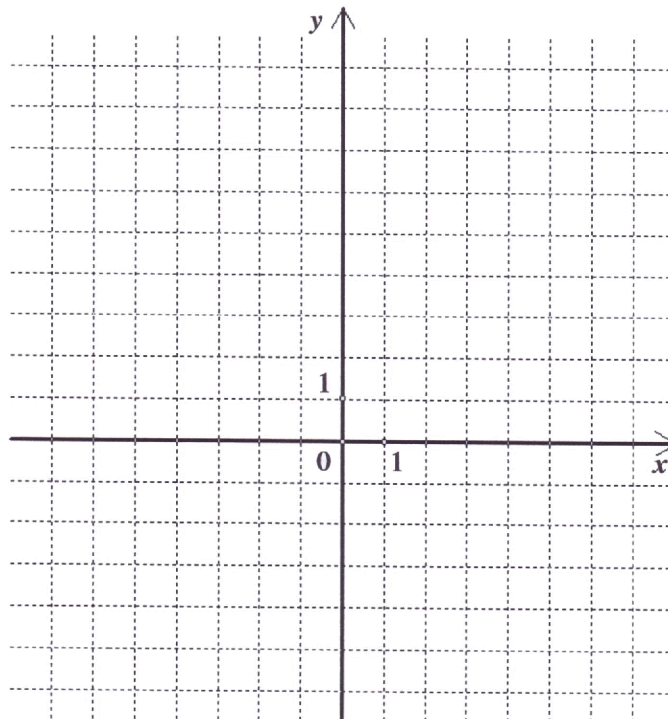

Matematika

29.4. Odredite lokalne ekstreme funkcije f .

Odgovor: _____

29.5. Nacrtajte graf te funkcije rabeći rezultate prethodnih podzadataka.
(Napomena: Točke koje nemaju cjelobrojne koordinate ucrtajte približno.)

0
1
2

bod

0
1
2

bod

Matematika

30. Na planparalelnu staklenu ploču debljine $d = 40$ mm pada zraka svjetlosti pod kutom

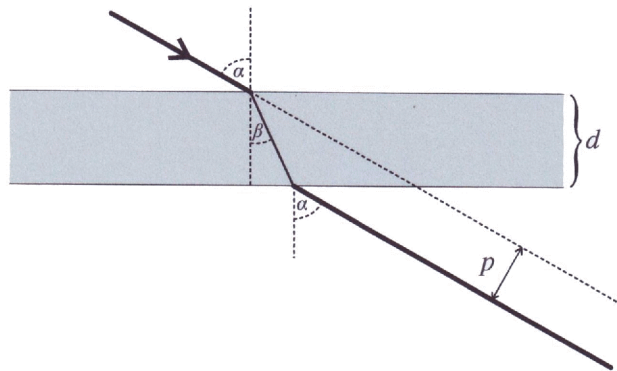
prema okomici $\alpha = 60^\circ$. Indeks loma n iznosi $\frac{3}{2}$.

Koliki je paralelni pomak p zrake svjetlosti?

Napomena:

Zraka svjetlosti lomi se pod kutom prema okomici β i izlazi iz ploče pod kutom prema okomici α .

Indeks loma definiran je jednakošću $n = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta}$.

Matematika

Odgovor: _____ mm

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
4	☐
bod	

MAT A D-S002

02